

LUX

3 ФИЛМА
24 ЕЗИКА
28 ДЪРЖАВИ

FILM

DAYS

МЕДИТЕРАНЕА

Джонас Карпиняно
Италия, Франция, Съединени щати, Германия,
Катар

LUX
FILM PRIZE

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ
РАБОТИ В ПОЛЗА НА КУЛТУРАТА

Европейски парламент

МЕДИТЕРАНЕА

ДЖОНАС КАРПИНЯНО

Действието на филма започва в Алжир, където пристига Айива, млад мъж от Буркина Фасо. Той и неговият придружител Абас се надяват да стигнат до Европа и там да намерят по-добри условия за живот. Преди да пристигнат в Италия, те ще трябва да прекосят пустинята, да се сблъскат с шайка обирджии на мигранти, да стигнат до Либия, да се качат на борда на рибарска лодка и да се изправят лице в лице с враждебното море. Но това пътуване е само първото действие на една драма, описваща живота на мигрантите, които — пристигнали най-сетне в Европа — много скоро се оказват изолирани от обществото в Калабрия; те биват експлоатирани като нелегални работници в цитрусовите плантации, настанени в мизерните крайни квартали, посрещнати най-вече с недоверие и враждебност от обкръжаващото ги общество.

НЯКОЛКО НАСОКИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕТО НА АНАЛИЗ

Филмът на Джонас Карпиняно се вписва в настоящата действителност, изпълнена с многобройни телевизионни репортажи, показващи драматични картини на нелегалната имиграция в района на Средиземно море. Знаем, че в отговор на тези събития Европейският съюз предприе мерки, оказали се недостатъчни за справяне с потока от мигранти. Освен това трябва да се подчертае нарастващата враждебност на голяма част от обществото в Европа, когато става въпрос за осигуряване на по-добър прием на мигрантите.

На този фон всички кинематографски решения на Джонас Карпиняно имат политическо измерение (в най-силния и най-благородния смисъл на думата) поради неговата ангажираност и решителност да представи гледната точка на тези хора, които иначе са показвани в най-добрия случай като обекти на съжаление, а в най-лошия — като натрапници. В този аспект сценичното представяне се различава умишлено от картината, която рисуват медиите и преди всичко телевизията.

ПОТАПАНЕ В МОМЕНТНАТА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ

От самото начало режисьорът отказва да прилага каквото и да било обяснителен подход, основаващ се на мизерията, която цари в родната страна на мигрантите и която ги кара да бягат, а предпочита картинното изобразяване на мига: всяка ситуация намира в себе си своето обяснение и своето решение.

Малкото думи, които се разменят на непривична за киното смесица от езици (френски, английски, италиански, калабрийски диалект, африкански езици...), ни въвлечат още по-силно в действието, което не се нуждае от дълги обяснения или обосновка. Сцената на бунта, представляваща кулминацията на филма, се отришва за няколко секунди, а бруталността на демонстрантите, които се нахвърлят върху паркираните автомобили, върху витрините на затворените магазини, върху шофьорите, спрели рязко автомобилите си, може да е изненадваща, но ние — подобно на Айива — сме въвлечени в събитията, дори затаяваме дъх, докато контрадемонстрантите реагират с прекомерно насилие

Този факт придава на сцената универсално измерение, като далеч не се ограничава до положението в Италия, а показва бунта на тези, които в други времена бихме нарекли „прокълнатите на Земята“. Във връзка с това трябва да се отбележи, че филмът е създаден въз основа на действителни събития, случили се през 2010 г. в Калабрия, в градчето Розарно. Важно е обаче да се спомене, че сценаристът не загатва по никакъв начин кое е мястото на събитията: подобно на действащите лица ние сме потопени в събития, за които имаме само частична представа. Именно това обаче благоприятства по-обстойното и по-общото възприятие на едно положение, което не е присъщо на Калабрия, а без съмнение се отнася до цяла Европа.

ЗАГАДКАТА НА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТТА

Лаконичният характер на по-голямата част от диалозите, дължащ се преди всичко на езиковите различия и на многообразието от езици, използвани от многобройните действащи лица, подчертава също така самотността на мигрантите в едно общество, което до голяма степен остава чуждо за тях и на което те познават единствено ограниченията. Това е добре известно, но по този начин режисьорът подчертава липсата на избор или минималната свобода на действие, с която разполагат мигрантите. При пристигането в Либия мигрантите от групата, към която принадлежат Айива и Абас, например, получават нареждане да управляват сами лодката, с която трябва да прекосят Средиземно море: невъзможността да разговарят с контрабандиста заставя мигрантите да направят принудителен избор — един от тях в крайна сметка решава да поеме управлението на лодката, а останалите са принудени да се съгласят с това решение поради липса на друга възможност. След пристигането в Италия Айива се оказва в също толкова безизходно положение, когато научава, че разполага с три месеца, за да си намери работа и евентуално да узакони положението си: смисълът на налагането на подобна мярка изглежда абсурден или най-малко не подлежи по никакъв начин на обсъждане и не предоставя на действащото лице никакъв избор.

Медитеранеа несъмнено не си поставя дотолкова за цел да опише условията на живот на мигрантите, а по-скоро да ни накара да споделим тяхната специфична гледна точка и преди всичко да видим през техния поглед какви са ограниченията, на които са подложени, ограничения, които се налагат като необходимост и не оставят друг избор освен бунта. Този стремеж да се предаде тяхната гледна точка несъмнено обяснява някои много явни режисьорски решения, като например използването на преносима камера, която често е в движение, много близо до действащите лица, създавайки по този начин объркваща представа за събитията, или пък ангажирането на непрофесионални актьори, изпълняващи роли, които вероятно много се доближават до преживяното от тях самите, или също така увеличаването на броя на нощните сцени сякаш мигрантите не съществуват по друго време на денонощието освен през нощта...

ДАЛИ ТОВА Е ЕДНА ЕСТЕТИКА НА ПАМЕТТА?

Естетиката на филма, без да бъде строго реалистична или документална, може, от друга страна, да бъде предмет на по-изтънено тълкуване като отражение на произведеното от паметта на основните действащи лица (роли, изпълнявани от актьори, които вероятно са споделили с режисьора своя собствен опит от миналото). Макар и действието във филма да се развива очевидно „в настоящето“, без да се използват техники като ретроспекцията, все пак можем да открием редица кинематографски елементи, които го правят да изглежда като спомен.

По този начин голяма част от сцените не са заснети „обективно“, а по-скоро поставят акцент върху определен важен елемент или детайл, който е достатъчно значим, за да се запечата в паметта на действащите лица (без значение дали това е Айива или Абас).

Това впечатление се засилва и от звуковото оформление, например бруталните вариации, стихващите рязко шумове от обкръжението, които отстъпват място на потискаща тишина или на съпровождаща музика, която отдалечава от нас — като в спомен — сцената, която се разиграва. Трябва да се отбележи също така, че филмът е разделен на големи географски обособени глави — Алжир, Либия, Италия. В същото време хронологията е много по-размита и приблизителна: колко дълъг е престоят на Айива в Калабрия (където той явно е научил италиански) — няколко дни, седмици или месеци? Това ще остане неясно за нас, тъй като паметта, която с лекота различава местата, определя много по-неясно хода на времето, най-вече когато то се характеризира с монотонни дейности като брането на цитрусови плодове.

Начинът, по който режисьорът Джонас Карпиняно вероятно се е запознал с разказите за преживяното от мигрантите, които е срещнал в Калабрия, вероятно може да даде обяснение за фрагментираната и синкопен характер на мизансцена, който в известна степен отразява дейността на индивидуалната памет. Но независимо от това, че не всички зрители ще възприемат непременно по същия начин този избор на мизансцен, те все пак със сигурност ще почувстват ангажираността на режисьора, който се стреми да представи гледната точка на мигрантите в Розарно или където и да било другаде, обречени да живеят изолирани в най-мрачните части на нашия свят.

НАСОКИ ЗА РАЗМИСЪЛ

Как би могла да се обясни разликата в характера и в поведението на Айива и Абас? От значение ли е тази разлика за разбирането по-специално на края на филма? Как може да се характеризира работодателят на мигрантите? Безскрупулен експлоататор ли е? Свестен тип? Негодник? Работодател покровител? Забелязват ли се разлики в поведението на жителите на Розарно? Запечатиха ли се в съзнанието Ви определени елементи на кинематографските решения? Например нарастващия броя на нощните сцени, камерата на рамо, някои неясни и фрагментирани сцени, вариациите в звуковото оформление, вторичните детайли, изведени на преден план от камерата...

Мишел Конде

les grignoux

РЕЖИСЬОР: Джонас Карпиняно
СЦЕНАРИСТ: Джонас Карпиняно
С УЧАСТИЕТО НА: Кудус Сейхон, Аласане Си
ОПЕРАТОР: Уайът Гарфилд
МУЗИКА: Бен Зайтлин
ПРОДУЦЕНТИ: Джейсън Майкъл Берман, Крис Кълъмбъс, Джон Коплан, Кристоф Даниел, Андрю Корчак, Джон Лешър, Райън Лъф, Джъстин Напи, Ален Пейролаз, Гуин Сания, Марк Шмидхейни, Виктор Шапиро, Рафаел Суон, Райън Закариас
ПРОДУКЦИЯ НА: Good Films, DCM Productions, Good Lap Production, End Cue, Court 13 Pictures, Le Grisbi Productions, Nomadic Independence Pictures, Treehouse Pictures
ГОДИНА: 2015 г.
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 107 минути
ЖАНР: Драма
ДЪРЖАВИ: Италия, Франция, Съединени щати, Германия, Катар
ОРИГИНАЛНА ЕЗИКОВА ВЕРСИЯ: френски, италиански, английски, арабски, биса

НАШИТЕ ИСТОРИИ, РАЗКАЗАНИ ЧРЕЗ ЕМОЦИИ НА ФИЛМИТЕ

Европейският парламент има удоволствието да Ви представи трите филма, конкуриращи се за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ за 2015 г.

МЕДИТЕРАНЕА на Джонас Карпиняно

Италия, Франция, Съединени щати, Германия, Катар

МУСТАНГ на Дениз Гамзе Ергювен

Франция, Германия, Турция, Катар

УРОК на Кристина Грозева и Петър Вълчанов

България, Гърция

Тези многолики истории, които са рожба на впечатляващата отдаденост и на творческите умения на талантиви млади европейски режисьори, ще бъдат излъчени по време на четвъртото издание на ФИЛМОВИ ДНИ „ЛУКС“.

ФИЛМОВА НАГРАДА „ЛУКС“

Културата играе основна роля в изграждането на нашите общества. Предвид това Европейският парламент лансира през 2007 г. конкурса за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“, с цел да насърчи разпространяването на европейски филми в Европа и да запали искрата на дебатите и дискусиите по важни обществени въпроси из цяла Европа. ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ е единствена по рода си инициатива. Докато по-голямата част от съвместните продукции се прожектират единствено в държавата им на произход и рядко се разпространяват в други страни, дори и в ЕС, ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ предоставя рядката възможност три европейски филма да бъдат субтитрирани на 24-те официални езика на ЕС.

Победителят в конкурса за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ ще бъде излъчен чрез гласуване на членовете на Европейския парламент и ще бъде обявен на 25 ноември 2015 г.

ФИЛМОВИ ДНИ „ЛУКС“

ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ доведе също така до лансиране на инициативата за провеждане на ФИЛМОВИ ДНИ „ЛУКС“. От 2012 г. насам чрез ФИЛМОВИ ДНИ „ЛУКС“ по-широк кръг от зрители в цяла Европа могат да се запознаят с по три конкуриращи се филма. ФИЛМОВИ ДНИ „ЛУКС“ Ви канят да се насладите на едно незабравимо културно преживяване, за което териториалните граници не съществуват. От октомври до декември 2015 г. Вие можете да се присъедините към зрителите — любители на киното в целия Европейски съюз, гледали прожекциите на *Медитеранеа*, *Мустанг* и *Урок* на един от 24-те официални езика на ЕС. Не забравяйте да гласувате за предпочитания от Вас филм на нашия уебсайт luxprize.eu или на нашата страница във Фейсбук!

СПЕЦИАЛНА НАГРАДА НА ПУБЛИКАТА

Специалната награда на публиката е филмовата награда „ЛУКС“, присъдена от гражданите. Възползвайте се от шанса да гласувате за *Медитеранеа*, *Мустанг* или *Урок* и да влезете в списъка с кандидати, сред които ще бъде избрано лицето, което ще присъства, по покана на Европейския парламент, на Международния филмов фестивал в Карлови Вари през юли 2016 г., и което ще обяви победителя и получател на Специалната награда на публиката.

ГЛЕДАЙТЕ,
ОБСЪЖДАЙТЕ
И ГЛАСУВАЙТЕ

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU